

Dnes v čísle:

Dr. G. Chewa o české hudbě
Fond rozvoje VŠ
Společenskovědní obory
procházely „obdobím smrti“
O studentských „tumultech“
LIBRI 2002
Sběratelská mystifikace

Žurnál

20**Ročník 11 • Vychází 1. března 2002****Akademický senát UP schválil dělení neinvestiční dotace**

Hned v prvním kole schválil Akademický senát UP na svém zasedání ve středu 27. 2. 2002 předložený návrh dělení neinvestiční dotace MŠMT. Jde o vůbec nejrychlejší schválení rozpočtu v novodobé historii existence senátu; rekord doposud držel rok 2001, kdy AS UP přijal navržené dělení dotace o jeden den později.

Proti předloženému návrhu však vystoupil zástupce Filozofické fakulty UP doc. J. Stefanides, který upozornil na neudržitelnou situaci na jeho fakultě. Akademickému senátu předložil následující usnesení:

AS UP se zabýval významnými rozdíly v odměňování pracovníků FF a pracovníků ostatních součástí UP, na které upozornil AS FF. Konstatuje, že je to výsledek tvrdého rozporu mezi velikostí koeficientu přiděleného studijním programům FF a skutečnými náklady na jejich realizaci. Vyzývá vedení UP, aby se touto skutečností zabývalo a do příštího zasedání AS UP připravilo návrh řešení, které přinese zlepšení už v tomto roce. Toto usnesení AS UP neschválil.

Další informace ze zasedání AS UP přineseme v příštím čísle.

-ano-

V úterý 26. 2. byly slavnostně otevřeny dvě nové učebny Filozofické fakulty – **multimediální učebna Katedry žurnalistiky** (na snímku) a **posluchárna Katedry sociologie a andragogiky FF UP**. Více informací naleznete na str. 2.

-red-, foto -tj-

České, polské a slovenské jazykové a literární souvislosti

Příležitostí životního jubilea lingvisty prof. E. Lotka uspořádala Katedra bohemistiky FF UP ve spolupráci se sekci polské filologie Katedry slavistiky FF UP a Jazykovědným sdružením ČR jednodenní meziná-

rodní odborný seminář *České, polské a slovenské jazykové a literární souvislosti*.

V úvodní přednášce představil prof. E. Lotka jeho kolega doc. K. Hádek (*Profesor Lotka a lingvistika*).

V následujících příspěvcích se jejich autoři věnovali rozličným lingvistickým problémům, ať již z hlediska historického (prof. M. Komárek: *K územní distribuci a etymologiím severoslovanských názvů „čápa“*), komparatistického (doc. M. Pančíková: *Zrádné slova v blízkých jazycích*) či stylistického (doc. M. Sobotková: *O proměnách jazyka současné polské prózy*), J. Fiala pojednal o podílu Slezanů na počátcích vysokého učení v Olomouci.

Po úvodních referátech pokračovalo jednání ve dvou tematických sekcích, a sice *Čeština a polština v konfrontaci* a *Synchronní pohled na jazyk a řeč*. V první zmíněné sekci zazněly mimo jiné příspěvky o česko-polském bilingvistu a interferenci (doc. I. Bogoczová), o hypokoristikách v současné češtině a polštině (doc. S. Pastyřík) a o zrádných slovech v česko-polské pedagogické terminologii (dr. H. Jodasová). Ve druhé sekci referovali mj. doc. M. Bałowski (*Způsoby rekonstrukce jazykového obrazu světa*) a doc. M. Hirschová o řečových aktech z hlediska rétoriky.

Odpolední blok přednášek byl rozčleněn do sekcí *Otázky lexikálního plánu* a *Jazykové a literární souvislosti*. V každé z nich odezněly čtyři příspěvky.

Seminář byl zakončen přátelským posezením s oslavencem v jídelně RUP.

-ano-, foto -tj-

Na snímku prof. E. Lotka (vpravo) a doc. K. Hádek v průběhu semináře.

O možnostech studia v Japonsku a o nabídce pracovních příležitostí v rámci japonských firem v České republice informovali studenti UP v pondělí 25. 2. zástupce Japonského velvyslanectví v ČR **K. Sasaki** (na snímku vlevo) a zástupci japonské firmy Toray se sídlem v Prostějově.

-red-, foto -tj-

*Ústav dějin AV ČR, Academia, nakladatelství AV ČR, Katedra dějin umění UP a Muzeum umění v Olomouci uvedly 21. 2. 2002 v Muzeu umění knihu historika umění prof. V. Richtera **Umění a svět, studie z teorie a dějin umění**. O autorově vztahu k Olomouci a jeho významu pro české dějiny umění hovořili mj. prof. I. Hlobil, CSc. (na snímku uprostřed), a prof. M. Togner z FF UP (vpravo).*

-red-, foto -tj-

Požár způsobil škodu za necelých 900 tisíc

V sobotu 16. 2. 2002 vypukl v jednom z objektů v areálu Přírodovědecké fakulty UP v Olomouci-Holici požár, který vážně poškodil přístrojové vybavení Laboratoře růstových regulátorů PŘF UP, elektroinstalaci, odpady a budovu objektu. Podle dostupných informací zatím příčina vznícení není známa, v současné fázi šetření věc posuzuje soudní znalec.

Jak pro Žurnál UP uvedl vedoucí referátu bezpečnosti práce a požární ochrany RUP R. Urban, odhad způsobené škody se pohybuje kolem 850 000 Kč.

-red-

Vyhlášení voleb do Akademického senátu UP

Stávajícímu Akademickému senátu UP končí 12. 5. 2002 volební období; na svém zasedání 27. 2. 2002 proto vyhlásil volby do nového AS UP, který bude ve svém složení zasedat po další tři roky. **První kolo voleb proběhne v týdnu od 15. 4.**, přičemž akademické senáty jednotlivých fakult si zvolí dva dny, v nichž proběhnou volby na jejich fakultách. Návrhy kandidátů musí fakulty předložit do 29. 3. 2002.

-red-

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ

Stručně

První z cyklu přednášek Katedry dějin umění FF UP s názvem *Současný stav bádání* uvedl 28. 2. Dr. P. Kováč, který hovořil na téma *Saint-Chapelle v Paříži*. * * *

V pátek 1. 3. se ve Slovanském domě konal **Reprezentanční ples Přírodovědecké fakulty UP**.

-red-

Aktuální problémy žakovské samosprávy

Na toto téma pořádá Katedra pedagogiky s celoškolskou působností PdF UP 26. 3. 2002 celostátní pracovní seminář, který se bude konat v budově PdF UP na Žižkově nám. v Olomouci. Seminář je určen všem, kdo se zajímají o problematiku žakovských samospráv na školách. Cílem pracovního semináře je podpořit spolupráci mezi školami i vědeckými pracovišti, navzájem se informovat o dané problematice, vyměnit si názory i zkušenosti.

Kontakt: M. Prášilová, Katedra pedagogiky PdF UP, Žižkovo n. 5, 77140 Olomouc, tel. 00420685635169, 0605776001, e-mail: prasilov@pdfnw.upol.cz.

-red-

Téma: Normalizační ouvertura

Katedra historie FF UP a Archiv UP si vás dovolují pozvat na přednášku PhDr. P. Urbáška *Olomoucká normalizační ouvertura ministra školství CSR Jaromíra Hrbka*, která se uskuteční 6. 3. 2002 na Katedře historie FF UP (Křížkovského 10, učebna č. 13). Začátek je v 16.45 hod.

-arh-

V. Mlynář hostem studentů

Spolek studentů FF UP pořádá besedu s poslancem Unie svobody V. Mlynářem, která proběhne v F-klubu (Křížkovského 12) v pondělí 4. 3. 2002 v 18 hod. Diskuse se bude týkat bližších se voleb a problematiky financování vysokých škol.

-red-

Pozvánka na členskou schůzi

Ve čtvrtek 7. 3. 2002 v 17 hod. se uskuteční schůze Základní organizace VOS při FF UP v prostorách Katedry teorie a dějin dramatických umění, Wurmova 13, učebna U 5 (zadní trakt, vlevo). Zveme stávající členy, ale také všechny nové zájemce o vstup do Vysokoškolského odborového svazu. Členy VOS mohou kromě pedagogů být také interní doktorandi a nepedagogičtí pracovníci FF UP.

Dosavadní členy, stejně jako nové zájemce o vstup do odborů srdečně zvou členové předsednictva výboru ZO VOS při FF UP L. Ptáček, L. Daniel a M. Sýkora.

-red-

Jen několik řádků

Jen nezajímavý průměr?

Je to hodně zjednodušené a možná i nepříliš přesné, ale co naplat, odpovídá to neradostnému pohledu na pořadí vysokých škol co do počtu získaných grantů FRVŠ: podle zběžného odhadu lze konstatovat, že zatímco olomoucká univerzita získala na letošní rok 12 mil. a v pomyslné tabulce se pohybuje v jejím středu, devět dalších je na tom nepochybně lépe – Masarykova univerzita v Brně má 2,3krát více, VUT a UK více než třikrát... Přepočteno na konkrétní částky by mohlo jít o rozdíly v řádu několika desítek milionů korun. Přidáme-li fakt, že v obdobném poměru se budou lišit státní dotace na tvůrčí výkon v příštích dvou letech, průměr se pojednou nezdá být nijak zvlášť přijatelný, i když – pořad lepších, než být na chvostu. Koneckonců znamená to mj. jistotu, že motivační mechanismy k získávání grantových prostředků jinde fungují lépe, tedy existují.

Něco jiného je ovšem slovní spojení „být průměrný“: na rozdíl od aritmetického průměru má mnohem nelichotivější výpovědní hodnotu. A ta se taky počítá. V. Mazochová

• UDÁLOSTI • UDÁLOSTI • UDÁLOSTI •

Otevřeny dvě nové učebny

Filozofická fakulta UP má dvě nové učebny. Slavnostního otevření se v úterý 26. 2. zúčastnili rektorka UP prof. J. Mačáková a děkan FF UP doc. V. Řehan.

Učebna mediálních technologií Katedry žurnalistiky FF UP vznikla z prostředků grantového projektu FRVŠ; její součástí je devět počítačů pro studenty, počítač pro tvorbu webových stránek, dataprojektor, počítače pro zpracování zvuku a obrazu. Pro studenty žurnalistiky a příbuzných oborů tak byly vytvořeny podmínky pro praktický nácvik všech činností

spojených s prací s textem (od lexikálních a stylistických úprav až do podoby DTP – Desk Top Publishing), s rozhlasovými technologiemi (počáteční úprava zvukových záznamů, střih apod.) i s televizním zpravodajstvím a publicistikou (natočení záznamu a práce s ním atd.).

Podle informací odpovědného řešitele projektu Mgr. A. Mencla (na snímku), který působí jako pedagog na Katedře žurnalistiky FF UP, idea projektu se zrodila z přetrvávající

existence propastného rozdílu mezi žurnalistickou teorií a praxí, zejména z hlediska možnosti seznámit se s moderními technologiemi, která ve své praxi využívají současná masmédiá. Zatímco doposud byla výuka zaměřena hlavně na témata historického vývoje oboru, nyní budou studenti oboznámeni i s praktickými žurnalistickými postupy, bez jejichž osvojení byli při vstupu do mediální praxe často znevýhodněni.

Jak dále Mgr. A. Mencl uvedl, původní představa řešitelského týmu, do kterého patří také vedoucí Katedry žurnalistiky PhDr. J. Honová a Ing. M. Axman (Kabinet vyučovací techniky FF UP), počítala s velkorysejším plánem, který zahrnoval např. i vybudování opravdového televizního a rozhlasového studia; vzhledem ke konečné výši získaných finančních prostředků však bylo nutno přistoupit na kompromisní řešení, jehož důsledkem je vytvoření tohoto „cvičného“ pracoviště se simulovanými podmínkami. I přesto však podle mínění Mgr. A. Mencla představuje otevření nové učebny výrazné zlepšení přípravy budoucích novinářů. Kromě nich budou moci využívat jednotlivé dílny (rozdělené podle zájmu o tisk, TV či rozhlas) i studenti bohemistiky, divadelní a filmové vědy či budoucí sociologové.

Nová učebna, jejíž konečný rozpočet se vyšplhal na 1 mil. 500 tisíc Kč, je umístěna na Wurmově ul. 7 v bývalé učebně sociologie zvané „ponorka“.

Novou učebnou disponuje také Katedra sociologie a andragogiky. Učebna byla otevřena díky finančnímu příspěvku Střediska distančního vzdělávání FF UP. Vybavení, jehož součástí je počítač napojený na dataprojektor, vyšlo na zhruba 400 tisíc Kč.

-mav,-ano-, foto -tj-

Fotografická soutěž *O sobě* uzavřena

Ve středu 20. 2. byly v prostorách děkanátu Pedagogické fakulty UP slavnostně vyhlášeny výsledky 1. ročníku fotografické soutěže *O sobě*. Celkově se soutěže zúčastnilo 15 autorů se 62 černobílými fotografiemi a 15 barevnými snímky.

Komise, již předsedal doc. J. Štreit, rozdělila fotografie do dvou kategorií: černobílé a barevné, tematicky pak na snímky zobrazující školu a školství a na snímky s volnou tematikou. První místo v kategorii volná tematika získal R. Veselý za soubor fotografií nazvaný *Zmrzlínářka*, vítězem v kategorii černobílá fotografie se zaměřením na školu se stala A. Navrátilová. První místo v kategorii barevná fotografie – volná tematika porota přiklala M. Nedorostkovi a v kategorii barevná fotografie se zaměřením na školství byla nejvýše oceněna Mgr. K. Fridrichová-Raueová.

Komise se také rozhodla udělit dvě zvláštní ceny – v kategorii černobílých fotografií ji získal L. Vaicenbacher za *Fotografie krajiny* a v kategorii barevných fotografií P. Res za *Fotografie ze zahraničí*. Cenu Jindřicha Štreita za originální fotografii obdržel R. Veselý.

Celková úroveň soutěže byla podle slov poroty velmi vysoká. Jak uvedl děkan PdF UP doc. J. Šteigl, do budoucna by chtěl soutěž rozšířit i o účast akademických pracovníků a studentů ostatních fakult naší univerzity.

-ano-, foto -tj-

Na snímku zleva členové poroty doc. J. Štreit, doc. J. Šteigl a Ing. P. Zatloukal. V pozadí vítězný soubor fotografií v kategorii volná tematika.

Katedra výtvarné výchovy PdF UP – ateliér textilní tvorby PaedDr. T. Šteiglové uvedly 26. 2. 2002 výstavu *H. Kosiřové s názvem Tři roky v záruce. Vernisáž proběhla v Galerii Výpad (Purkrabská 2), kde je přístupná („k vidění a osahání“)* do 19. 3. denně od 15 do 18 hod.

-red-, foto -tj-

• UDÁLOSTI • UDÁLOSTI • UDÁLOSTI •**Přednášky dr. Geoffreyho Chewa o české hudbě**

Cykly výběrových přednášek hostujících pedagogů Katedry hudební výchovy PdF UP v letním semestru 2002 zahájil docent eghemského Department of

Music z anglické London University, G. Chew, PhD. Tento přední britský muzikolog a specialista na českou hudbu přednášel na KHV v týdnu od 11. do 15. 2. na téma *Hudba v Československu mezi první republikou a sametovou revolucí*. Svůj kurz uvedl lekcí věnovanou konceptu umělce u L. Janáčka. Brilantní rétorikou v ní velmi erudovaně rozkrýl vazby mezi dobovým obrazem umělce v české literatuře *fin de siècle* (Zeyer, Auředníček) a Janáčkovými osobními a tvůrčími záměry, jež bohatě dokumentoval na skladatelově korespondenci. Společným tématem dalších dvou přednášek byl řád a struktura v tvorbě dvou výrazných skladatelských osobností – J. Rychlíka a V. Godára. V jedné z nich se dr. Chew zaměřil na algoritmické postupy v Rychlíkově skladbě *Africký cyklus*, druhou věnoval polystylivosti v tvorbě V. Godára 80. a 90. let. Právě na těchto dvou odlišně vyhraněných autorech pak demonstroval osobitý přístup k totální organizačnímu materiálu, citacím a tvarování celku. Svě osvětlující a nezvyklými průhledy překypující přednášky G. Chew pronášel perfektní češtinou prostou sebemenšího akcentu.

Text a foto Mgr. V. Zouhar,
Katedra hudební výchovy PdF UP

Ze zasedání Kolegia rektorky UP

Ve čtvrtek 21. 2. zasedalo Kolegium rektorky UP. Kvestor UP Ing. J. Jirka předložil kolegiu materiál nazvaný *Současnost a budoucí rozvoj Univerzity Palackého z pohledu dislokace*, v němž jsou načrtnuty plánované dislokační změny související s rozvojem nových oborů. Vzhledem k charakteru města Olomouce nelze uvažovat o jednotném univerzitním areálu; snahou je vytvoření několika z hlediska univerzity specializovaných menších zón (humanitní obory – centrum města, lékařské obory – prostor Fakultní nemocnice, biologické obory – Holice, fyzikální obory – prostory Envelopy, Fakulta tělesné kultury – Neředín). Dále materiál obsahuje seznam plánovaných rekonstrukcí a oprav. Podle okolností bude materiál postupně aktualizován.

Krátce z českých vysokých škol

Masarykova univerzita Brno uspořádala 12. 2. pravidelné roční setkání českých a zahraničních geologů zabývajících se moravskoslezským paleozoikem a jeho pokračováním do Polska a Rakouska.

V prostorách **Fakulty stavební a fakulty architektury ČVUT** se v půlce února konal Vědecký seminář *Workshop 2002*.

Na **Jihočeská univerzita České Budějovice** byla slavnostně otevřena univerzitní studentská počítačová laboratoř **JU „PC-lab Bobik“** vybudovaná celkovým nákladem 3.066.000,- Kč z příspěvků JU a Fondu rozvoje vysokých škol. Laboratoř je vybavena 38 počítači ABACUS 7100, s operační pamětí 256 MB, pevným diskem 20 GB, grafickou a zvukovou kartou, monitorem 17", kamerou, kvalitní sluchátkovou soupravou s mikrofonem, dále stanicemi pro skenování a digitální střih a laserovou tiskárnou.

Odborný seminář zaměřený na zvyšování odbornosti učitelů VŠ v oblasti využití ICT pro e-learning

Víte, že...

... existuje webová stránka www.savci.upol.cz, na níž se můžete dozvědět něco bližšího o třídě savců?

Jejími autory jsou pracovníci Katedry zoologie a antropologie PŘF UP. Kromě obecného popisu jednotlivých skupin savců, fotografií typických zástupců a mnoha jiných zajímavostí z jejich života zde naleznete především jejich úplný systematický přehled. Stránky jsou postupně doplňovány, autoři tudíž uvítají jakýkoliv nápad či podnět.

-red-

Prorektor doc. R. Horák informoval o přípravě *Výroční zprávy o činnosti UP za rok 2001*; připravena je první verze o 71 stranách, která bude zaslána děkanům fakult k posouzení.

Rektorka UP prof. J. Mačáková informovala o jednání České konference rektorů (viz Žurnál č. 19, str. 1). ČR se mimo jiné zabývala hodnocením výzkumu a vývoje v ČR a konstatovala, že celkové výdaje na výzkum a vývoj na vysokých školách ČR jsou v porovnání s členskými státy EU nízké. Pro materiál *Analýza a hodnocení vědy a výzkumu* poskytnou vysoké školy seznam svých nejuspěšnějších vědeckovýzkumných výsledků.

Ze zasedání Kolegia rektorky UP vybrala

-ano-

uspořádala **Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava**.

Česká zemědělská univerzita Praha oslavila čtyřicet let spolupráce s Humboldt Universität Berlin vědeckou konferencí, která proběhla ve dnech 20–22. 2.

Zdravotně-sociální fakulta Ostravské univerzity nabídne od nového akademického roku možnost studia v novém tříletém bakalářském oboru „ochrana veřejného zdraví“.

(Zdroje: ČTK, akademický portál www.cuni.cz, internetové stránky vysokých škol)

-red-

Ve středu 27. 2. pořádala **Otolaryngologická klinika LF UP** další z pravidelných seminářů **3×0 (Olomoucké otolaryngologické Odpoledne)**. Snímek z jednání v olomouckém Divadle hudby zachycuje vystoupení dr. I. Janika na téma *Operace otapostázy laserem*.

-red-, foto -tj-

**ZPRÁVY, INFORMACE,
OZNÁMENÍ****Přednáška k počtě J. L. Fischera**

Přednáška k počtě J. L. Fischera se uskutečňuje jednou ročně jako projev ocenění významu osobnosti prvního rektora obnovené olomoucké univerzity. Koná se zpravidla v listopadu.

K jejímu přednesení vybere k tomuto účelu rektorem UP jmenovaná výběrová komise významnou českou či zahraniční osobnost z kterékoliv vědní oblasti.

Kterýkoliv člen akademické obce může podat svůj návrh na kandidáta přednášky. Součástí tohoto návrhu musí být stručné zdůvodnění. Návrhy budou zaslány prorektorovi pro vědeckobadatelskou činnost do **15. 5. 2002**.

Členem výběrové komise je prorektor pro vědeckobadatelskou činnost a zástupce každé fakulty. Výběrová komise tajným hlasováním zvolí tři kandidáty; na první místo zařadí toho, který obdržel nejvíce hlasů.

Kandidát, který byl navržen výběrovou komisí (obdržel nejvíce hlasů) je oznámen Vědecké radě UP. Ta vyjádří svůj souhlas s navrženým kandidátem hlasováním.

-vv-

Přednášky Katedry botaniky PŘF UP

6. 3. – doc. B. Mařálek, PhD. (BÚ AV ČR Brno): *Toxiny sinic – zdraví obyvatel, nebo zdraví ekosystému?* – od 13 hod.!

13. 3. – RNDr. I. Jongepierová (Správa CHKO Bílé Karpaty): *Obnova druhově bohatých luk v Bílých Karpatech*.

20. 3. – doc. V. Řehořek, CSc. (Katedra botaniky PŘF MU Brno): *Slunečnice (Helianthus), hvězdnice (Aster) a sveřepy (Bromus s. l.) zavlečené do Evropy*.

3. 4. – RNDr. J. Kirschner, CSc. (BÚ AV ČR Průhonice): *Projekt „Světová flóra“ (nejen o celosvětovém zpracování čeledi Juncaceae – síťinovitě)*.

11. 4. – doc. L. Hrouda, CSc. (Katedra botaniky PŘF UK Praha): *Mediterán – floristický a vegetační fenomén*.

Všechny přednášky probíhají v prostorách Přírodovědecké fakulty UP, ul. Šlechtitelů 11, hlavní budova, velký přednáškový sál (č. 501), vždy ve středu od 16. 30 hod. (mimo 6. 3. – od 13 hod.).

Spojení: z Náměstí hrdinů (1543; 1613), tržnice či od Alberta (+ 5 minut; Hlavní nádraží) autobusem MHD č. 22 – výstup konečná stanice (Šlechtitelů).

-duch-

Britská literatura ve filmu

V rámci přehlídky filmů s názvem *Britská literatura ve filmu*, která má za sebou již čtyři části z cyklu letošního Febiofestu (*A Kind of Loving*, J. Schlesinger, 1962; *To the Lighthouse*, C. Gregg; *The Third Man*, C. Reed, 1949; *Oliver Twist*, D. Lean, 1942) budou v příštím týdnu uvedeny další dva snímky, a sice: 4. 3. v 18.30 hod – *Nineteen Eighty-Four* (podle G. Orwella, režie M. Radford, 1984) a 6. 3. v 9. 30 hod. – *Our Man in Havana* (podle G. Greena, režie C. Reed, 1959).

Přehlídka probíhá ve filmovém sále FF UP (Křížkovského 8); literární předlohy k filmům jsou k zapůjčení v Britském centru, IC UP.

-red-

Nabídka zájezdu na Slovensko

Přírodovědecká fakulta UP pořádá ve dnech 12. až 15. 9. 2002 tradiční turisticky zaměřený zájezd na Slovensko. Ubytování s polopenzí je zajištěno na chatě *Lucky* v Demánovské dolině.

Cena zájezdu je 1 600 Kč.

Odjezd autobusu je plánován na čtvrtek 12. 9. v 9 hod. od budovy PŘF UP, tř. Svobody 26; návrat je v neděli 15. 9. do 18 hod.

Přihlášky se zálohou 1 000 Kč přijímá do konce května E. Vrzalová, (Katedra experimentální fyziky PŘF, tř. Svobody 26), tel. 563 4151.

-red-

TÉMA: GRANTOVÁ ÚSPĚŠNOST

Fond rozvoje VŠ: dotace pro 47 přijatých projektů UP

Pro rok 2002 bylo Fondem rozvoje vysokých škol přijato celkem 47 projektů podaných pracovišti UP. Jak dále vyplývá z přehledu zveřejněném na webových stránkách MŠMT (www.msmt.cz/cp1250/web/30/FRVS2002dotace.xls), částka, kterou na obdržení grantů UP získá, činí dohromady 12 413 000 Kč. Olomoucká univerzita podala na letošní rok u FRVŠ celkem 131 žádostí o grant, což představuje přibližně 36 % úspěšnost.

K neúspěšnějším fakultám se z hlediska počtu přijatých projektů řadí stejně jako v loňském roce Přírodovědecká a Lékařská fakulta UP.

Přírodovědecká fakulta UP získala grantovou podporu celkem pro 17 projektů v celkové výši 3 405 000 Kč: J. Skopalová: *Modernizace vzdělávání učitelů chemie – cvičení z instrumentálních technik* (97 tis.); L. Kvítek: *Bakalářský studijní program chemie* (342 tis.); J. Ponec: *Modernizace výukových laboratorí fyzikálního praktika* (260 tis.); I. Frébert: *Nová cvičení z metod genetiky a molekulární biologie* (262 tis.); J. Ševčík: *Modernizace cvičení z analytické chemie* (155 tis.); D. Šafářová: *Cvičení z genetiky a obecné genetiky* (95 tis.); R. Kubínek: *Inovace studijního programu předmětu „Praktikum školních pokusů z fyziky“* (219 tis.); I. Velecká: *Experimentální výzkum rozvoje populace invazního mlže v nádrži po povodni* (121 tis.); P. Nádvořník: *Stanovení patemity u lindušky luční v různých částech jejího areálu* (95 tis.); D. Várfalvová: *Mortalita v přírodní populaci hraboše polního* (127 tis.); D. Sichertová: *Chemiecxita-ce fotodynamických barviv v prostředí reaktivních forem kyslíku* (94 tis.); L. Ondráková: *Populační biologie a ekologie opylování vstavače bleděho* (89 tis.); R. Pucek: *Studium možností přípravy koloidního stříbra s řízenou velikostí částic* (93 tis.); M. Kitner: *Srovnání sukcese řasových společenstev rybníků různého stáří* (80 tis.); K. Mrkvová: *Metodika rentgenostrukturní analýzy* (72 tis.); M. Zimpl: *Elektrochemické chování a analytické využití herbicidů diazinového typu* (85 tis.); T. Nevěčná: *Rozvoj laboratorí chemie podporující růst odbornosti studentů PŘF UP* (119 tis.).

PŘF UP podala na letošní celkem 41 žádostí o přidělení grantových projektů.

Lékařská fakulta UP byla letos úspěšná celkem se 14 projekty v úhrnné výši 3 904 000 Kč:

M. Duda: *Využití telechirurgie ve výuce chirurgických oborů při studiu medicíny* (510 tis.); P. Kopeček: *Zpřístupnění a prezentace digitálních dat pro výuku na LF UP Olomouc* (441 tis.); J. Hálek: *Rozšíření Ultra*Net serveru na Lékařské fakultě UP v Olomouci* (767 tis.); V. Chalupová: *Zkvalitnění výuky lékařské biologie a genetiky tvorbou videolekce a CD-ROM* (200 tis.); J. Hálek: *Rozšíření výuky o základní spirometrická měření* (180 tis.); D. Černochová: *Multimediální výukový program* (73 tis.); E. Pospíšilová: *Inovace praktických cvičení zavedením imunohistochemických metod* (120 tis.); P. Koran-

da: *Výukový program na VŠ síti: Nukleární medicína, diagnostika zánětů a tumorů* (60 tis.); V. Raclavský: *Metody molekulární genetiky – kurz a multimediální učební text* (255 tis.); J. Mačák: *Inovace praktické výuky a přednášek v patologii a patologické fyziologii* (363 tis.); S. Loyka: *Výuka toxikologie formou multimediální projekce* (159 tis.); M. Kesselová: *Cytotoxicita benzoferantridinových alkaloidů na lidské bunky ústnej dutiny* (140 tis.); K. Daňková: *Stanovení biologické aktivity extraktu z listů *Smallanthus sonchifolius** (140 tis.); D. Koukalová: *Udržení možnosti přípravy praktické výuky mikrobiologie* (496 tis.).

LF UP podala letos 21 přihlášku na projektů do FRVŠ.

Dotace FRVŠ budou pro letošní rok poskytnuty také 4 projektům **Pedagogické fakulty UP**, která jejich prostřednictvím získala 314 000 Kč: M. Klement: *Rozvoj pracoviště zaměřeného na tvorbu a zpracování digitální grafiky* (492 tis.); K. Vitásková: *Zefektivnění studia handicapovaných studentů na vysokých školách* (103 tis.); J. Vechetová: *Hodnocení biologického věku s využitím metod TW2, TW3, GP a fyziologického testování* (87 tis.); J. Bébarová: *Revitalizace keramického ateliéru* (314 tis.).

PdF UP podala letos 36 žádostí o grantovou podporu, v počtu přijatých projektů je však její pozice stejná jako u **Filozofické fakulty UP**, která podala 9 žádostí a obdržela rovněž 4 granty: J. Holeš: *Zavedení předmětu sémiotika a sémiotika do studijního programu* (57 tis.); J. Kadlec: *Zařazení kanadských studií do studijního programu francouzská filologie* (130 tis.); J. Vičar: *Inovace obsahu výuky studia muzikologie (Bc. Mgr. a Ph.D.) na FF UP* (278 tis.); E. Vysloužilová: *Polyfunkční učebna – laborator profesních komunikačních dovedností* (522 tis.).

Souhrnná částka, kterou letos FF UP od FRVŠ obdrží, činí 987 000 Kč.

Fakulta tělesné kultury UP obdržela od FRVŠ na rok 2002 3 granty v hodnotě 632 000 Kč:

H. Válková: *Profesně poradenské centrum FTK UP v Olomouci* (310 tis.); T. Hrouda: *Determinanty změn v životním stylu osob s TP (pobyt v přírodě)* (136 tis.); H. Válková: *Nezbední bakaláři: podpora studentů osobám s MP v pohybových aktivitách* (186 tis.).

Celkem podala FTK UP 16 žádostí o grantovou podporu.

Ze čtyř podaných žádostí o grant uspěl jeden projekt **Cyriometodějské teologické fakulty UP**, a sice J. Beneš: *Příprava doktorského studijního programu Křesťanská etika a bioetika* (113 tis.).

Žádosti o granty podané u FRVŠ na **Rektorátě UP** měly letos 100% úspěšnost – všechny čtyři přihlášené projekty byly přijaty: F. Zedník: *Rozšíření metropolitní datové sítě UPONET a zavedení gigabitového Ethernetu* (995 tis.); L. Slezáková: *Získávání primárních dokumentů prostřednictvím služby JASON-WWW* (90 tis.); M. Sýkorová: *Digitální archiv pravidel sportovních disciplín* (36 tis.); L. Bartoněk: *Rozvoj laboratoře aplikované fyziky se zaměřením na metrologii* (1155 tis.).

Celkem obdrží přijaté projekty Rektorátu UP grantovou podporu ve výši 2 376 000 Kč.

Přehled letošních grantové úspěšnosti fakult UP u FRVŠ podává tab. č. 1.

Tab. č. 2: Získané granty UP podle jednotlivých tematických okruhů

Tematický okruh	počet
A – Informační technologie ve vysokoškolském vzdělávání	4
B – Vzdělávání učitelů	2
C – Studijní programy bakalářského studia	1
E1 – Vysokoškolské knihovny	3
E2 – Poradenská centra	1
F1 – Inovace technických studijních programů	0
F2 – Inovace studijních programů uměleckého zaměření	0
F3 – Inovace biomedicinských studijních programů	8
F4 – Inovace studijních programů pro přírodní vědy a jejich aplikace	5
F5 – Inovace společenskovedních a ekonomických studijních programů	4
G1 – Tvůrčí činnost studentů – technické obory	0
G2 – Tvůrčí činnost studentů – umělecké obory	0
G3 – Tvůrčí činnost studentů – biomedicinské obory	3
G4 – Tvůrčí činnost studentů – přírodovědné obory	9
G5 – Tvůrčí činnost studentů – společenskovední a ekonomické obory	2
H – Inovace a rozvoj laboratorí, ateliérů a pracovišť pro praktickou výuku	5
Celkem	47

Jak dokumentuje tab. č. 2, z hlediska počtu přijatých projektů v jednotlivých tematických okruzích byli poměrně úspěšní žadatelé z oblasti *tvůrčí činnost studentů*; z celkového počtu 14 přijatých projektů získali většinu současní doktorandi – M.Kitner, K. Mrkvová, P. Nádvořník, L. Ondráková, R. Pucek, D. Sichertová, D. Várfalvová, M. Zimpl (všichni PŘF), M. Kesselová, K. Daňková (obě LF), T. Hrouda (FTK) a J. Vechetová (PdF), kteří obdrželi grantovou podporu v celkové výši 1 248 000 Kč.

Ve srovnání s ostatními vysokými školami se pozice UP z hlediska počtu přijatých projektů nachází na konci první části pomyslné tabulky – mezi 24 vysokými školami, které obdržely granty od FRVŠ na rok 2002, je v pořadí desátá. Počty přijatých projektů nejúspěšnějších VŠ dokumentuje tab. č. 3:

Tabulka č. 3: Úspěšnost jednotlivých VŠ podle počtu přijatých projektů FRVŠ

Vysoká škola	počet přijatých projektů
1. UK Praha	170
2. VUT Brno	160
3. MU Brno	106
4. Tech. univ. Ostrava	80
5. ČVUT Praha	73
6. JU Č. Budějovice	62
...	
10. UP	47

Letošní rok znamená pro UP z hlediska počtu přijatých projektů u FRVŠ oproti loňsku mírný pokles: v roce 2001 obdržela olomoucká univerzita grantovou podporu na 51 projektů (celkem 14 734 tis. Kč).

-mav-
(Zdroj: Sekretariát pro vědeckobadatelskou činnost RUP; www.msmt.cz/cp1250/web/30/FRVS2002dotace.xls)

Tabulka č. 1: Grantová úspěšnost fakult UP u FRVŠ 2002

Fakulta	počet žádostí o grant	počet přijatých projektů	úspěšnost (cca)	částka (v tis.)
CMTF	4	1	25 %	113
LF	21	14	69 %	3 904
FF	9	4	44 %	987
PřF	41	17	42 %	3 405
PdF	36	4	11 %	996
FTK	16	3	19 %	632
Rektorát	4	4	100 %	2 376
Celkem	131	47	36 %	12 413

OTÁZKY PRO DĚKANY FAKULT UP

Jestliže pracovník vaší fakulty získá výzkumný grant ve výši – řekněme – 500 tis. Kč, jakou částku přidá MŠMT na dotaci Univerzity Palackého? Kolik z této částky dostane fakulta a kolik pracoviště řešitelé grantu (katedra, ústav, klinika)?

Doc. V. Řehan, děkan Filozofické fakulty UP: Realita je poněkud jiná. Pokud pracovník UP získá výzkumný grant (např. od GAČR, GAAV atp.), MŠMT v daném roce v dotaci nic nepřidává. Přidělené prostředky jsou přísně vázány podle schváleného projektu a při dílčích a zvláště závěrečné zprávě o řešení grantu je třeba doložit jejich oprávněné čerpání. V něm mohou být odměny řešitelům, věcné náklady atd., včetně určitého procenta na režii pracoviště. MŠMT zhodnocuje tzv. „tvůrčí výkon“, resp. příspěvek na nespecifikovaný institucionální výzkum a vývoj tak, že dotaci přiděluje na základě výpočtu podle vzorce, v němž je před závorkou objem získaných grantových prostředků (bez investic) za předchozí dva roky v průměru. Násobící číslo vychází ze závorky, ve které se násobí počty habilitovaných s podílem všech vyučujících, absolventů doktorského studia atd. Jde o relativně komplikovaný výpočet, který však pouze stanoví proporcii podílu z celkového objemu tohoto typu dotace. Vzhledem k tomu, že celkový objem prostředků zůstává relativně stejný, nezajišťuje ani vyšší grantová „úspěšnost“ automaticky vyšší dotaci. Je to dáno obecným tlakem na granty a obecně se zvyšující grantovou úspěšností. Pro příklad – Filozofická fakulta za uplynulých cca 6 let zvýšila souhrnnou grantovou „úspěšnost“ z objemu cca 2 miliony na současných cca 15 milionů, přesto je letos částka na tzv. „tvůrčí výkon“ zřetelně nižší než v minulém a předminulém roce. Preference pracovišť fakulty podle přínosu do této kapitoly dotace je žádoucí, realita celkového objemu dotace a rozpočtových nároků to však v současnosti značně omezuje.

Doc. Č. Čihálik, CSc., děkan Lékařské fakulty UP: Na vaši jednoduchou otázku je odpověď poměrně složitá. Přidělený grant přináší řešiteli přímé finanční dotace, které nejsou fakultou zatěžovány žádnou režii. V druhé fázi se tento grant po dva další roky podílí na tvorbě finančního objemu v tzv. nespecifikovaném institucionálním výzkumu a vývoji, který je vypočítáván z více ukazatelů, a to na fakulty (již ne na jednotlivá pracoviště). Naše fakulta takto za minulý rok získala do rozpočtu asi 16 mil. korun, což tvoří 34 % celouniverzitního zisku. Tyto peníze univerzitou nejsou kráceny a v plném objemu přicházejí do rozpočtu fakulty. Podíl jednotlivých pracovišť na tvorbě této finanční částky je pak zhodnocen v systemizaci (počet pracovníků na pracovišti), ve výšce přiděleného osobního ohodnocení a odměn pro dané pracoviště. Naše fakulta v minulém roce rozdělila finanční částku určenou na osobní ohodnocení a odměny dle podílu jednotlivých pracovišť na tvorbě tohoto významného zdroje příjmů v rozmezí 70–130 %. Pracovištím, která se podílejí nedostatečně, byl objem peněz určený na nenáročnou složku mzdy krácen na 70 %, pracovištím s vysokým přínosem navýšen na 130 % průměru.

Prof. J. Lasovský, CSc., děkan Přírodovědecké fakulty UP: Grantové prostředky, které získávají jednotlivá pracoviště, přicházejí do rozpočtu fakulty a jsou účtovány výhradně ve prospěch projektu.

Částka pro nespecifikovaný institucionální výzkum NV (vědecký výkon) je každoročně vyčíslena pro jednotlivé VŠ pomocí vcelku jednoduchého výrazu. Důležité je připomenout, že tento vzorec nezahmujuje jen grantové projekty. Zhodnocuje se v něm také kvalita personálního zabezpečení studia a úspěšnost studijních programů, především doktorských.

Přírodovědecká fakulta UP z těchto prostředků financuje jeden ze svých výzkumných záměrů, který není dotován z jiných prostředků. Navíc bude v letošním roce část těchto prostředků rozdělena mezi pět základních oborů pěstovaných na fakultě, a to podle toho, jak se který obor o vědecký výkon zasloužil.

-red-

Z VĚDECKÝCH PRACOVÍŠŤ UP

Společenskovední obory u nás procházely

„obdobím smrti“

Sociologie – věda o společnosti patřila před rokem 1989 k oborům, na něž se nahlíželo skrze prsty a která oficiálně prakticky neexistovala. Opomíjení zbrzdilo přirozenou kontinuitu vývoje oboru, na niž bylo nutné znovu navázat. Také na FF UP vznikla v roce 1990 Katedra sociologie a andragogiky. O jejím současném profilu jsem hovořila s jejím vedoucím **doc. PhDr. Dušanem Šimkem**.

Můžete ve stručnosti představit svou katedru, jaké odborníky připravuje?

Katedra sociologie a andragogiky FF UP je svým způsobem dvouoborová katedra, a tím se poněkud vymyká z profilu kateder Filozofické fakulty. Z katedry vycházejí předně absolventi oboru sociologie, kteří se uplatňují v oblastech sociálního výzkumu a sociálních analýz v celé šíři společenské praxe. Vedle nich graduují také absolventi oboru andragogika, kterou můžeme chápat jako vědu o orientaci člověka na jeho životní dráze. Není to zdaleka někdejší vzdělávání dospělých, i když vzdělávací strategie je rozhodující dimenzí tohoto oboru. Obor je výrazně zaměřen do praktické sféry, do oblasti personálního řízení a sociální práce.

Absolventi oboru andragogika se mohou uplatňovat na personálních útvarech, v organizacích státní správy a samosprávy, v oblasti sociální práce, tvorby projektů sociální politiky, v oblasti práce s minoritami. Naše katedra zajišťuje také kombinované bakalářské studium v oborech sociální práce a andragogika v profilaci na personální management, jehož využívají především lidé z praxe, kteří si chtějí rozšířit vzdělání.

Další činnost, již se naše katedra věnuje již od 80. let, je vzdělávání seniorů – Univerzita třetího věku. Ta je sice institucionálně samostatná, ale organizační a obsahově zabezpečení garantuje naše katedra. A třetí z významných aktivit je Projekt romského vzdělávání, zaměřený na výzkumy etnicity a multikulturality v české společnosti.

Na jakých výzkumných projektech se podílí vaše katedra?

Jde o projekty, které odpovídají profilaci katedry. Problém je v tom, že katedra jak v oblasti pedagogické, tak výzkumné je poměrně široce profilována. Rozdíly mezi vědecko-badatelskými projekty, jež jsou zaměřeny na distanční vzdělávání, a mezi projekty zaměřenými na oblast metod a technik sociální práce nebo na oblast práce s imigranty je markantní. Tato skutečnost vede k roztržiténosti projektů, které spojuje jen leitmotiv, že ve všech případech se jedná o práci s lidmi.

Pracovníci naší katedry se podílejí na několika dílčích projektech. Řešíme projekty zaměřené na práci se seniory, projekty mapující možnosti pracovního uplatnění lidí vyššího věku kolem 50 let (kritické období sestupné fáze kariéry). V oblasti sociologie řešíme otázky metodologie, především pojetí integrujícího kvalitativního a kvantitativního výzkumu v sociálních vědách. V oblasti andragogiky se zabýváme problémem distančního vzdělávání (v současnosti například řešíme metodiku tvorby textů pro distanční vzdělávání), participovali jsme na grantu distančního kurzu pro učitele-inženýry v rámci mezinárodního sdružení pro inženýry-pedagogy. Bohužel se zatím nepodařilo sjednotit členy katedry pro práci na velkém projektu.

Účastníte se nějakého mezinárodního projektu?

Na projektu metodologie integrovaného kvalitativního a kvantitativního výzkumu spolupracujeme s univerzitou v Yorku (Velká Británie) a s Ostravskou univerzitou. S Ostravskou uni-

verzitou se také podílíme na projektu empirického výzkumu rodiny a rodinné solidarity.

Jaké existují odborné časopisy z oblasti sociologie?

V České republice je takovým teoreticko-odborným periodikem Sociologický časopis, čtvrtletník Andragogika je výrazněji prakticky orientován. Časopis Sociální práce publikuje příspěvky z odvětví andragogiky, které se zabývají otázkami sociální práce a pomoci člověku v kritických životních situacích, jako volba povolání, rodina, začleňování handicapovaných do společnosti apod. Ze zahraničních časopisů máme kontakty se slovenským časopisem Vzdělávání dospělých, které se navázaly ještě v době Československa.

V říjnu loňského roku se na vaší katedře prezentovalo Centrum studií rodu – gender studies, které působí na Katedře sociální práce FF UK. Hodláte s touto problematikou seznamovat i vaše studenty?

Problematiku gender studies se na našem pracovišti zabývá prof. G. Šmausová, která je v dané oblasti mezinárodně uznávanou odbornicí. Myslím, že bude našim úspěchem vést gender studies jako studijní disciplínu samostatně, ale s externí spoluprací jak s pracovišti českými, tak zahraničními.

Na podzim probíhaly na FF UP akreditační některých oborů. Obory andragogika a sociální práce, garantované vaší katedrou, získaly jen podmíněnou akreditaci. Z jakého důvodu a jaké kroky podniknete k udržení oborů?

Společenskovední obory u nás procházely takovým „obdobím smrti“. Konkrétně naše katedra je obsazena velice mladými pracovníky, což je na jedné straně přednost. V době akreditační to však pro nás představovalo určitou bariéru, neboť nám chybí kádr čtyřicátníků, padesátníků, kteří by měli rozsáhlejší vědecko-badatelské zázemí. V době akreditačního řízení nebo těsně po něm absolvovalo několik pracovníků naší katedry doktorské studium a získalo titul Ph.D. Tři pracovníci katedry zahájí v krátké době habilitační řízení. Předpokládám tedy, že po tomto zlepšení kvalifikačního profilu katedry při současném zvýšení publikační aktivity učitelů bychom neměli mít při další akreditační problémy.

Sama andragogika není u nás zatím příliš etablovaný obor. Členové akreditační komise vyjádřili pochyby ohledně příslušnosti oboru andragogika pod studijní program sociologie. My ji však, jak jsem již uvedl, nechceme zařadit mezi pedagogické vědy, protože náš obor chápeme mnohem širěji. U nás není vzdělávání dospělých profilujícím vyústěním studia, tím je personální management a sociální práce zaměřená na projektovou činnost.

Vrátíte se k Univerzitě třetího věku, již je vaše katedra garantem. Do budoucna se uvažuje o převedení U3V pod Centrum otevřeného a distančního vzdělávání UP. Jak se na tento krok díváte?

To záleží na personálním obsazení a na vymezení kompetencí Centra otevřeného a distančního vzdělávání UP. Domnívám se, že U3V do rámce Centra logicky patří, protože není zaměřena jen na obory Filozofické fakulty, ale má i bloky garantované LF a FTK. Bylo by reálné, kdyby v krátkém horizontu U3V ještě dále rozšířila svůj dosah i na další fakulty. I proto předpokládám, že U3V bude organizačně začleněna pod CODV, které vedle řešení pilotních programů tím zvýrazní své aktivity směrem k univerzitě a k veřejnosti.

Rozhovor připravila

A. Novobilská

Z HISTORIE OLOMOUCKÉ UNIVERZITY

O studentských „tumultech“ v Olomouci první třetiny 18. století /I/

Během první třetiny 18. století potkávaly olomoucký jezuitský konvikt nemalé obtíže a těžkosti. Nebyly to jen spory a procesy, jež byly spojeny především se správou novojičínského panství, jež konviktu náleželo, ale například i konflikt s olomouckým pevnostním velitelstvím, jež zřídilo v hradbách poblíž konviktu skladiště střelného prachu. Třebože magistrát nabídl ke skladování střelného prachu pevnostnímu veliteli hraběti Arcovi dvě jiné hradební věže u Brněnské neboli Zelené brány a u brány Litovelské,¹ Arco tuto nabídku odmítl, poněvadž se v prostoru mezi uvedenými branami nacházel jeho vlastní dům. O napětí mezi vojáků olomoucké posádky a univerzitou, zejména jejími studenty žárlivě střežícími akademickou soudní jurisdikci, svědčí studentský „tumult“ roku 1732, jehož průběh popsal neznámý olomoucký kronikář ve fragmentu německy psané kroniky ze 30. let 18. století:

„27. května večer po 10. hodině byl jistý student jménem Richter odveden z Winklerova domu, stojícím na Dolním náměstí,² tehdejšími městskými rychtářem panem Františkem Rehořem Wilperthem do věznice; následujícího dne však vzali tohoto studenta k vyšetřování. Ve dnech 28. a 29. května večer se studenti, vesměs juristé, shromáždili na Dolním náměstí před domem výše zmíněného rychtáře,³ chtějíce tento dům šturmovat; současně ale jiní studenti odcházeli pár za párem domů. Rovněž 30. dito⁴ se studenti shromáždili na náměstí

blízko domu barona Miniatioho⁵ a maširovali in ordine⁶ strubači v čele proti hlavní strážnici. Městská garnizóna stála tenkrát v plné parádě a přicházejícím ozbrojeným studentům přátelsky odpovídala „Kdo tam?“. Nato tehdejší komandant Falaize⁷ vystřelil z okna⁸ z pistole, čímž bylo dáno znamení, aby celá garnizóna začala do studentů nemilosrdně páliť. Logikovi jménem Pugil byla prostřelena hlava, takže ten zůstal na místě mrtev. Jiný brach byl střelen skrze tělo; toho před vrahem odtáhli do domu a prostřednictvím přímlyvy milostivého obrazu Panny Marie Dubské⁹ olovo z něho stolicí vyšlo. Stalo se rovněž, že rétor jménem Weigel byl smrtelně zraněn, takže následujícího dne byl mezi mrtvými. Item¹⁰ jeden logik jménem Gasser byl zraněn do pravé pažby, syntaxista jménem Juřina byl raněn do nohy a nadto byli i mnozí jiní studenti plezírováni,¹¹ z čehož ale nenásledovala k dnešnímu dni žádná satisfakce.“

NA PULTECH KNIHKUPECTVÍ

Knížní tipy ze Studentcentra

Tento týden nabízí Knihkupectví Studentcentrum jako doplňkovou literaturu studentům mimo jiné následující novinky:

P. Kosatík: *Menší knížka o německých spisovatelích z Čech a Moravy* (Nakladatelství Franze Kafky)

J. Nida-Rymelin: *Slovník současných filosofů* (Garamond)

N. Ohler: *Náboženské poutě ve středověku a novověku* (Vyšehrad)

Kolektiv: *Ruština nejen pro samouky* (Leda)

B. Nosek: *Aramejšina babylónského talmudu*. Praktická gramatika (Karolinum)

Kompletní aktuální nabídku najdete na www.studentcentrum.cz.

-for-

Rektor koleje TJ a univerzity P. Jiří Slezina (nar. roku 1664 ve Staré Plesné ve Slezsku, zemř. r. 1744 v Jičíně) vypracoval po tragickém „tumultu“ v dohodě s olomouckým magistrátem zvláštní opatření proti rušitelům nočního klidu – především zakázal studentům noční toulky a vstup po 9. hodině večerní do hospod, v nichž hrála stálá hudba. S takovým omezením akademické svobody studenti nesouhlasili do té míry, že na počátku listopadu 1732 vylepili na vrata univerzitní budovy cedule, v nichž hrozili univerzitě vypálením a všeobecnou rebelií; rektor sice svolal dne 2. prosince 1732 do univerzitní auly shromáždění akademiků, ale bezvýsledně. Byla proto jen krátkodobě nařízena uzavírací hodina v hostincích, a to na osmou hodinu večerní v zimě a na devátou hodinu večerní v létě, a vstup do veřejných místností s hudbou byl studentům znovu, tentokrát pod trestem vyškrtnutí z univerzitní matricy, zapovězen. Schůzka rektora, městského magistrátu a hejtmána olomouckého kraje vyústila v rozhodnutí, že věc bude předložena zemskému hejtmánství, což se 22. listopadu 1732 stalo; akademický magistrát v tomto případě zdůraznil, že příčinou všech nepravostí jsou studenti práv, které neovlivňuje náboženská výchova, a měli by proto více navštěvovat bohoslužby. Zemské hejtmánství ale s vřazením dotyčného případu nijak nespěchalo, ačkoliv univerzitní hodnostáři soudili, že se studenti neuklidní dříve, nežli jim to nenařídí sám císař.

Studentské „excesy“ přiměly olomoucký magistrát, aby již 26. července 1732 vydal tiskem v německém jazyce nový policejní řád, v němž byl studentům věnován celý pátý paragraf; „slavný akademický magistrát“ měl za povinnost „nejen sobě poddaným studiosům, od velkých do malých, oznámit, ale také dbát o to, že se pod trestem žádný po 10. hodině nebudou toulat po ulicích, tím méně se dá přistihnout ve vinárnách, pivnicích a kavárnách. Pokud by si chtěli studenti za krásných jarních nebo letních nocí uspořádat mravnou hudbu, mají se ohlásit u své vrchnosti a u purkmistrových úředníků a požádat o povolení, jež se jim může udělit do jedenácté hodiny. Mají se však sebrat bez velkého hluku a tumultu a potom jedenkdyž se má tiše odebrat do svého domu a kvartýru. Jestliže by se však kdo dal při takovém povolení přistihnout městskou či čtvrtí stráží buď přescas ve vinárně, pivnici a kavárně, nebo při nedovolených nočních toulkách, nebo že se vzpěčuje odebrat se na první pokyn tiše domů, bude, jak výše uvedeno, zaveden do arestu a pak dodán své jurisdikci k potrestání.“ Kdyby se ukázalo v případě „excesů“, že patrolující stráž je na studenty slabá, měla být vyslána hlavní stráž a „v extrémním případě“ měli být na pomoc odvoleni po instrukci „měšťanství šedesátníci“ (oddíl městské domobrany).

(Dokončení příště)

¹ Brněnská, jinak Zelená nebo Střední brána se nacházela v závěru Střední (později Terežské, dnes Pavelčákovy) ulice, Litovelská brána stála na konci Litovelské (dnes Riegrový) ulice.

² Dolní náměstí č. 32, pravověrečný dům náležející tehdy mečiři Františku Winklerovi.

³ Dolní náměstí č. 33.

⁴ Téhož měsíce.

⁵ Č. 23 na Dolním náměstí, který tehdy patřil olomouckému krajskému hejtmánovi Františkovi Fortunátu Miniatiovi baronu z Campoli.

⁶ Ve vojenském pořádku (útvary).

⁷ Velitel olomoucké pevnosti polní strážmistr Mikuláš František baron de Falaize.

⁸ Sidlem velitele olomoucké pevnosti byl tzv. Modrý dům na Horním náměstí (v místech dnešního Moravského divadla) stojící naproti vojenské strážnici přistávané k radnici vlevo vedle hlavního vchodu do radnice.

⁹ Tj. mariánské obrazy v poutním kostele v Dubu n. M.

¹⁰ Dále.

¹¹ Zranění.

(Z připravované kolektivní publikace *Jezuitský konvikt v Olomouci*, jež vyjde ve Vydavatelství UP během srpna 2002.)

Doc. J. Fiala, CSc., FF UP

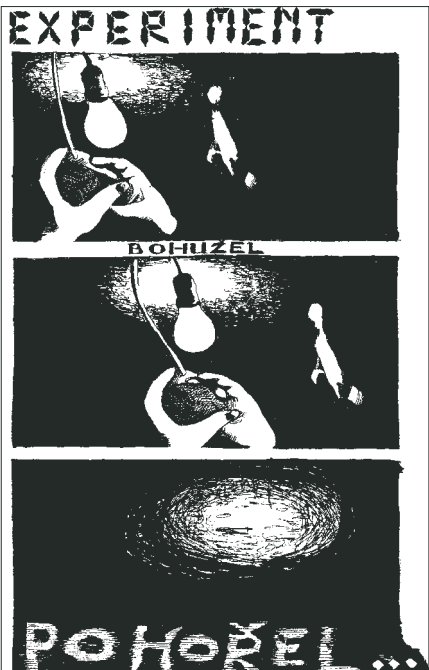
Obr.: Pilný student (rytina z počátku 18. století).

STUDENTSKÁ RUBRIKA

Výtvarné skeče – perokresby představují ukázky z tvorby studentky FF UP Marie Beránkové. M. Beránková je autorkou ilustrací k několika knihám vzešlým z její domovské Katedry germanistiky FF UP (Fiala-Fürst Ingeborg: *Expresionismus, Votobia, Olomouc 2000*; Nemeč, Paolo: *Abschiedsbriefe, eine Krimiparodie, Univerzita Palackého v Olomouci 2001*; Topoľská, L., Václavěk, L.: *Beiträge zur deutschsprachigen Literatur in Tschechien. UP, Olomouc 2001*). Její komiksy na motivy pražských německých (židovských) povídek byly otištěny v časopisu *Aluze III 2000*. V roce 1996 vystavovala na hradě Švihov a v roce 1998 v kavárně Studentcentrum.

-red-

Literární soutěž pro studenty UP

Připomínáme, že uzavěrka 8. ročníku veřejné literární soutěže pro studenty UP, kterou vyhlásila rektorka UP, je 29. 3. 2002. Informace o podmínkách a termínech soutěže naleznete na webových stránkách UP www.upol.cz (v rubrice *Aktuality*).

-red-

DĚNÍ KOLEM NÁS**LIBRI 2002 – 17. knižní veletrh, 8. ročník Literárního festivalu**

(7. až 9. 3. 2002, pavilon A Výstaviště Flora Olomouc)

Obě kulturní akce se letos konají v rámci nového projektu Olomouc, město knihy. Záštitu nad ním převzali ministr kultury P. Dostál a primátor Olomouce Ing. M. Tesařík, profesně veletrh zaštil Svaz českých knihkupců a nakladatelů. Cílem projektu je představit literaturu jako inspirační zdroj ostatních druhů umění, propojit ji s filmem, divadlem, proměnit v dějiště literárního festivalu celé město.

Nejzávažnější změna se týká přesunu termínu konání z podzimního na jarní. První LIBRI se konaly v březnu 1992. Až do roku 1998 je výstaviště pořádalo dvakrát ročně, a to v březnu a říjnu, poté až do loňského roku jen jednou, zpravidla v říjnu. Od roku 1995 provází LIBRI Literární festival, setkání veřejnosti s literáty, výtvarníky, filmovými i divadelními umělci.

Důvod k rozhodnutí oživit někdejší tradici března – měsíce knihy, ke kterému pořadatel dospěl v závěru roku 2000, představuje především skutečnost, že podzimní kalendář je až příliš nabitý knižními akcemi; kniha přitom potřebuje soustavnou, celoroční propagaci. Průzkumy a statistiky i v době moderních komunikačních prostředků a informačních technologií potvrzují, že veletrhy stále patří k neúčinnějším prostředkům komunikace se zákazníkem.

Knižní veletrh

Kromě tradiční nabídky literatury (beletrie, duchovní literatury, ekonomiky, práva, encyklopedie, kartografie, literatury o hudbě, výtvarném umění, literatury faktu, knih pro děti a mládež, náboženské literatury, poezie, učebnic a skript) přichází LIBRI 2002 s novinkou ve formě různých aktivních a účelných forem propagace knižních titulů všech žánrů. Budou realizovány v několika programových blocích: *Škola a vzdělávání*, *Knihy pro život – rozum v kapse*, *Krásná kniha a Speciální prezentace*, koncipovaných tak, aby upoutaly zájem všech věkových kategorií, laiků i odborníků.

Doprovodný program**Výstavy:***Bible – kniha knih*

P. Hulka Laskowski – neobvyklé osudy polské překladatele české literatury
M. Patříčný – Dřevěná knihovna
Witkacy – fotograf

Soutěže:

Bez taháku – finále soutěže středoškoláků ve znalostech literatury;
Přijímací zkoušky nanečisto – Mensa ČR – testování IQ a zkoušky pro studenty v rozsahu středoškolského učiva;
Co jsi se dozvěděl v knihovně – soutěž pro malé i starší (skládání puzzle i vědomostní soutěže);

Olomouc – město knihy

Po sedmácté se Olomouc stane dějištěm knižní prodejní výstavy Libri, která se ovšem nikdy neomezovala na pouhý prodej knih. Autogramiády, autorské večery, uvádění nových titulů k ní patřily od počátku. A z doprovodných podniků se postupně vyvinul Literární festival, který se letos bude konat již po osmém. Festivalová koncepce se vyvinula přirozeně z polohy Moravy a našeho města na mapě Evropy. Co to znamená? Ani letos nebudou na Literárním festivalu chybět pozoruhodní hosté ze Slovenska, z Polska, z Rakouska, nikoliv poprvé přijedou představitelé blízké, až zeměpisně trochu vzdálenější kultury slovenské.

Základní dramaturgie festivalu vzniká na Výstavišti Flora, které ochotně spolupracuje s lidmi z Univerzity Palackého, ale také s knihovny a pracovníky dalších kulturních institucí domácích i zahraničních. Do programu přispívají i nakladatelé, kteří přicházejí s vlastními nápady a ovšem autory.

Co všechno a kde všude? Autorská čtení, hovory se spisovateli, ale také divadelní představení či výstavy. Na Výstavišti Flora, ale také v hodolanském Hořicím domě, v Divadle hudby, Muzeu umění, v Domě armády, v hospodě U Musea a na dalších místech.

Kdo by si nevybral?

-rk-

Literární hydepark – možnost čtení ukávek z vlastní tvorby ve veletržním rozhlase; zkusit štěstí může kdokoli;

Noc básníků – volná soutěž amatérů i profesionálů v hospodě „U musea“.

Speciálně pro děti je připraven pořad *Malovaná písnička*, v němž je spisovatelka, výtvarnice a ilustrátorka, „promovaná čarodějnice“ V. Klímová společně se svým „dvorním“ skladatelem, textařem, zpěvákem a kytaristou P. Půtou seznámí s tím, jak vznikají knížky a obrázky, a co je nového ve světě skřítků a strašidylek.

V rámci bohatého doprovodného programu se návštěvníci mohou letos těšit i na autogramiády známých osobností; svou účast už potvrdili K. Gott a E. Pilarová.

Letošního knižního festivalu se účastní také Vydavatelství UP samostatným informačním stánkem s výstavou produkce.

Literární festival

Letos je věnován dílu a osobnosti Bohumila Hrabala. Pod názvem *Pocta Boganovi aneb Pět let bez Bohumila Hrabala* se uskuteční setkání pamětníků, přátel, literárních vědců, překladatelů a spisovatelů. S Hrabalovými *Tanečními hodinami pro starší a pokročilé* se v Olomouci představí také brněnské divadlo Husa Na Provázku.

Hosté festivalu

Ze zahraničních potvrdili svou účast mezi prvními už tradičně Poláci – prozaik A. Stasiuk, bohemistka Z. Tarajlo-Lipowská, nakladatelka M. Sznajdermanová. *Pocty Boganovi* se zúčastní překladatel J. Stachowski a esejista a novinář A. Kaczorowski, překladatelka J. Kamińská. Dílo S. Witkiewicze-Witkacyho, významného polského literáta, filozofa a výtvarníka představí S. Okolowicz a L. Sokol. Stánkem se na LIBRI hodlá prezentovat *Polský institut v Praze* a společnost *Ars Polonia*, pořadatel knižního veletrhu ve Varšavě. Silné polské zastoupení zvýrazní přítomnost velvyslance A. Krawczyka na zahájení LIBRI.

Slovensko budou zastupovat A. Rozman, I. Osojnik a bohemistka N. Vidrihová, Rakousko rovněž bohemistka G. Zandová, ze slovenských autorů přislíbili účast D. Dušek, M. Šulík, O. Šulaj, L. Feldek.

Z domácích autorů se se svou nejnovější knihou *Cesta na Praděd* objeví v Olomouci L. Vaculík, společně vystoupení potvrdili bratři J. a F. Topolové, ženskou část české spisovatelské obce přislíbily reprezentovat E. Kantůrková, I. Hercíková a B. Nesvadbová. S *Katovnou* navíže se představí J. Rejžek a V. Just.

Veletrh bude otevřen denně od 10 do 18 hod. Vstupenky v ceně 30 Kč (zlevněné 20 Kč) budou denně slosovány, výherci získají knižní odměny.

Program:**Pondělí 4. 3.**

19 hod. – Hořicí dům:

R. Vašínska a Divadlo Orfeus René d'Obaldia: *Dušík*, E. Bondy: *Zbytky eposu a jiné básně*.**Úterý 5. 3.**

19 hod. – Dům armády:

Divadlo Husa na Provázku – Bohumil Hrabal: *Taneční hodiny pro starší a pokročilé*.**Čtvrtek 7. 3.**10.30 – 12.30 *Bez taháku* (finále soutěže středoškoláků ve znalostech literatury).13–14 *Česká kulturní lobby*: G. Zandová, N. Vidrihová, C. Glombik, Z. Tarajlo-Lipowská (aj.).14.15–15.15 – autorské čtení: E. Kantůrková a přemíra její nejnovější knihy *Nečasův román* (nakladatelství HOST).15.30–16.30 L. Vaculík uvádí svou nejnovější knihu *Cesta na Praděd* (nakl. ATLANTIS).

16.30 – stánek nakladatelství HART: Autogramiáda E. Pilarové.

16.45–17.45 Tradiční setkání s osobnostmi slovenské literatury a filmu; uvádí L. Machala.

18.30 – kavárna Muzea umění: *Katovna na živo* – s J. Rejžkem a V. Justem.**Pátek 8. 3.**10–11 – vernisáž výstavy *Bible – kniha knih*.10–11 – Rozprava o díle S. I. Witkiewicze-Witkacyho a prezentace knihy *Hry II*. Uvádí M. Sobotková.10.30–11.15 – pavilon E: *Malované písničky* – zábavně výchovný pořad pro MŠ a 1. stupeň ZŠ.11.30–12 – autogramiáda na stánku nakladatelství RETI: uvedení knihy *Čertův švagr*; autorské čtení, autogramiáda za účasti V. Klímové a P. Vrány.

12–13 – setkání nad novými knihami:

A. Stasiuk: *Haličské povídky* (Periplum, Olomouc 2002); za účasti autora a překladatelky J. Kamińské uvádí P. Hanuška.M. Głowiński: *Černé sezóny* (Nakladatelství Olomouc, Olomouc 2002); uvádí V. Burian se studenty olomoucké polonistiky.13–14 – *Vilenica – básně v jeskyni a mezi lidmi*. Slovní hosté pořadu: I. Osojnik, N. Vidrihová, A. Rozman.14–15 – *Tvorba výtvarného názoru* – beseda s M. Patříčným, dřevorezbařem, výtvarníkem a spisovatelem.

15.15–16.30 – autorské čtení a beseda s B. Nesvadbovou a I. Hercíkovou, uvádí L. Machala.

16.30–18 – stánek nakladatelství HART: autogramiáda knihy K. Gotta *Obrazy aneb Proč je pro mě důležité malovat*.**Pocta Boganovi – Pět let bez Bohumila Hrabala**5. 3. – 19 hod. – Dům armády: *Taneční hodiny pro starší a pokročilé* – představení Divadla Husa na Provázku.

8. 3. – 19.30 Divadlo hudby: Setkání s překladateli, literárními vědci a přáteli velkého českého spisovatele J. Stachowským, M. Červenkou, V. Kadlecem, G. Zandovou, N. Vidrihovou, A. Stasiukem, J. Topolem aj.

Sobota 9. 3.10.30–11.30 – Komponovaný program *One Man Show* J. Vodňanského.12.00–13.30 – *Literární hydepark*.13.30–14.30 – J. Jandourek představuje svou novou knihu *Mina pod postelí* (nakladatelství Petrov); uvádí L. Machala.

14.45–16.30 – beseda s bratry J. a F. Topolovými spojená s ukázkami jejich literární a hudební tvorby; uvádí L. Machala.

Noc básníků v Ponorce

19.30 – Hospoda U Musea: hravá soutěž otevřená všem; kdo přijde, přečte vlastní básně a odevzdá ji v písemné podobě porotě, bude zařazen do soutěže o ceny.

Porota: J. Topol, L. Machala, V. Burian.

-stu-, -red-

JAK JE (MOŽNÁ) NEZNÁTE...

Historie ex libris loupežníka Babinského aneb Sběratelská mystifikace

„Čtění pane juc.

Otpustěj že píšu jen na pitlíku ale nemam inši papír. Doslýchám se, že mají podobenku toho loupežníka Babinského. Esli je to pravda a budou z ty vyrejsovani destičky to tisknout, tak mi prosímich jednu přenechají, moc rád bych toho pána poznal, dyš muj dědek, dej mu pambu nebe s ním na Špejberku seděl nějaký čas a potom často o něm vypravoval.

To ho tam na tu destičku asi narejšoval ten falešnej hrabě, co o něm říkali, že všemu rozuměl. No sem zjedaví, jen esli má na uchu bradavičku a špičaty fousi na bradě.

Muj adres: Jan Beznoska, obecní slouha v Jindákově“

Tento dopis, s poštovním razítkem 21. října 1943 na obálce, došel na adresu „Pan juc. Vladimír Nop, Zborovice u Kroměříže“. Dopis i adresa na obálce jsou psány tužkou, písmem, které svědčí o těžké ruce pisatele. Dopisní papír nahradil umaštěný a pomačkaný papírový pytlík. Adresát dopisu, který později, v letech 1951–1962, pracoval na Univerzitě Palackého jako knihovnik a lektor na germanistice, byl sběratelem ex libris, volně grafiky, mincí, známek a všeho možného dalšího.

Dopis se váže k obrázku loupežníka Babinského, vyobrazeného se spořitelní knížkou v ruce a nápisem nad postavou „Moje kniha“. Historie „podobanky toho loupežníka Babinského“ začíná dopisem Jaroslava Vodrážky, moravského malíře a ilustrátora, z 27. srpna 1943. Vladimírovi Nopovi Vodrážka píše:

„Dnes posílám Vám pro změnu něco jiného. Je to „groteska“, ex libris loupežníka Babinského, co seděl v minulém století moc dlouho na Špilberku a o němž bylo mnoho písniček a taky myslím krvavé romány na pokračování. Bude to rarita mezi ex librisy a něco nového. Mě, jako autora nesmíte prozradit, protože bych nerad, aby si ledakdos o mně myslil, že jsem, nebo jsem byl ve styku s loupežnictvem. Tedy vzadu na tiscích bude „autor neznámý“. Doporučuji tisknout na tónovém papíru (snad šedivém se zrnem). Tisknout rezavohnědou barvou. Tyhle dispozice dejte p. Ing. Hradečnému. O mně ani muk. Já budu zapírat jen což. Takový šedivý ruční papír Vám p. Ing. může opatřit u Mrázka. Dají mi asi jen jeden arch, tak ať vezme i jiné tóny. Mají i takový nazelenalý. Víte, od každého mu dají arch. A jindy zase tak. Pak mně

... A PŘÍŠTÍ TÝDEN...

5. BŘEZEN

Přednáška Moravskoslezské křesťanské akademie Olomouc. Prof. P. Piňha (Praha): *Hřích moderní doby*. Velký sál arcibiskupské kurie v Olomouci, Biskupské nám. 2, 2. patro, 17 hod.

Seminář z univerzální algebry a uspořádaných množin. Ing. P. Martinek, Ph.D. (PřF UP): *Konstrukce EOL-gramatik*. Posluchárna č. 301 v Olomouci-Hejčíně, Tomkova 40, 13 hod. Pořádá Katedra algebry a geometrie PřF UP.

6. BŘEZEN

Islám a žena. Dokumentární film. Divadlo hudby, 19 hod.

7. BŘEZEN

Prof. R. Chadraba: Stopy kolonizace v místních názvech a kultech. Cyklus přednášek Katedry dějin umění FF UP. Katedra teorie a dějin výtvarných umění, Wurmova 13, posluchárna č. 3, 15 hod.

Studentský biograf: Kdoby... (r. L. Anderson, Velká Británie 1968). Filmový sál FF UP, 20 hod.

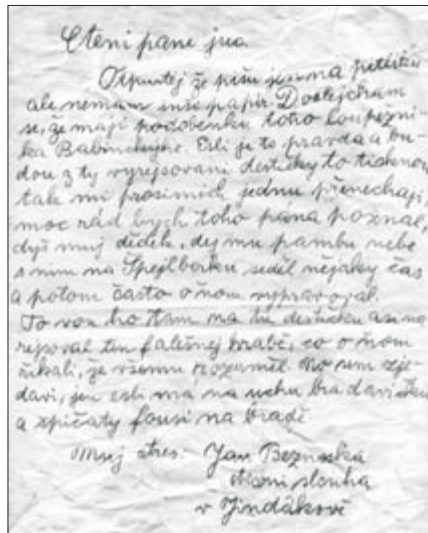
Absolventský koncert J. Fuksově. Muzeum umění, 18.30 hod. Pořádá Katedra hudební výchovy PdF UP. -red-

poslěte otisk. Zdraví a těším se. Kdoby bylo teplo, tak s těmi ušouny počkejte, ať se to nezkaží. Na chleba se taky těším.“

Poznámka o ušounech souvisí s protihodnotami, které ze Zborovic u Kroměříže dostával široký okruh autorů ex libris. O tomto způsobu vyrovnání svědčí i průhledné nářky na předchozí „korespondenci“ na začátku citovaného dopisu: „S radostí četl jsem Váš list o tom „mazání“, tj. té masnotě, jsem si to přečetl několikrát. Přijde to jen tak tak, je to už moc blbě s námi, tak nezapomeňte. Taky ti ušouni budou kdykoliv přivítání, jak se patří, a vůbec Vaše pozdravy vždy ve vši vážnosti budou oceňovány a registrovány.“

Na reakci ze Zborovic můžeme soudit z listku, který následoval nedlouho poté: „Děkujeme za obě ptáčátka i ořeší. Bylo to moc roztomilé a opravdu jsme z toho měli radost. Taky ten disk byl krásný a jasný. A co Babinský? Už je vytištěn? To jsem sám na něj zjedav.“

Pokračování historie Babinského ex libris můžeme sledovat v dalším Vodrážkově dopise Nopovi. Vodrážka varuje: „Už mě u Hradečného neumývejte, bylo by to příliš nápadné. Však on se ten viník, co se s Babinským kamarádil, najde. A pak vytřeme sběratelům zrak.“

20. září 1943 Vodrážka konstatuje, že „vrána i ten drobný dodatek byly roztomilé“. K případu Babinského ex libris píše: „To ex libris Babinského na sebe přišit nedám. Pan Ing. Hradečný má halucinace, když předpokládá, že tomu starému vrahovi jsem je navrhol. Trvejte i Vy na svém, že autor je neznám a jen zvláštní náhodou jste tu raritní desku sehnal. Budete-li neoblomní i k druhým sběratelům, mohla by se

Vám sejit k tomu ex libris i zajímavá korespondence sběratelů s všelijakými nápady a kdo ví, nestálo-li by někdy za vydání soukromého tisku toto ex libris a korespondence kolem něho. Trvejte na svém, já budu taky.“

Vodrážkovi se jeho vlastní myšlenka se „zajímavou korespondencí s všelijakými nápady“ kolem případu Babinského ex libris zalíbila, že nečekal jen na cizí reakce a sám k ní v říjnu 1943 přispěl vyrobením svrchu citovaného dopisu Jana Beznosky, obecního slouhy.

Tajemství Babinského ex libris však nepřezilo ani rok. V dopise ze 7. června 1944 navazuje Vodrážka na obligátní poděkování „za zasláný vzácný pozdrav“ tímto sdělením:

„Jo, o tom loupežníkovi. Udělali na mě boudu ti sběrači ex librisů. Když jsem byl v jiném stavu, tj. v stavu podroušeném, dali mi nějaké ty značky podepisovat. Položili mi je tak, aby mi to prý šlo rychle a já neprohlížeje, způsobil jsem jeden podpis i pod toho Babiňáka. Z toho Dr. Skála, duše nedůvěřivá, usuzuje, že jsem s tím kruťákem měl styky, vyhrožuje mi třetím stupněm výslechu a vůbec naznačuje a všelijak se i vpytává, co dělá Modrovous, ten žiletkář z Letné atd. Přesto že se dovolávám i Lukáše svatého, patrona našeho cechu, nedovedu jej přesvědčit co a jak a vůbec.“

PhDr. T. Hrbek

PŘEČETLI JSME ZA VÁS

Vědci by sami měli nabízet poznatky...

„Vědci by sami měli nabízet poznatky, o které by byl zájem, či by případně mohli uvažovat podnikatelsky a sami si zakládat různé firmy.“

Akademie věd ČR zhodnotila úroveň svých pracovišť a pracovníků, 20 pracovišť zrušila a počet pracovníků zredukovala na polovinu ve srovnání se stavem v roce 1989. Po decentralizaci získala pracoviště právní subjektivitu. Byla oddělena role výkonná, kterou nyní zastává předseda Akademie a Akademická rada, role koncepční, kterou naplňuje Vědecká rada, role rozhodovací, kterou má Sněm, a role kontrolní, kterou zastává dozorcí komise Sněmu.

V této chvíli má Akademie s vysokými školami a dalšími subjekty výzkumu a vývoje 23 center a přes 40 společných pracovišť.

Voláme stále po tom, aby byly navýšeny prostředky na výzkum a vývoj a my mohli těmto pracovníkům nabídnout plat, který by jim umožnil postarat se o rodinu. Další však je již jen na nás. Je nutné umožnit jim výzkumnou kariéru, omezit úřednickinu v jejich práci na minimum, poskytnout jim tvůrčí prostředí i s nutným vymezením zkonstatování v myšlení a činnosti v jejich blízkosti, poskytnout větší míru odpovědnosti a možnost vytvořit si svou vlastní tvůrčí skupinu.

Společně s našimi vysokými školami musíme být s našimi pracovníky v zahraničí ve stálém spojení, a pokud se již osvědčili, nabízet jim vhodná vedení laboratoří, kateder a netrvat někdy na rigidních podmínkách pro habilitace či další postup.“

(H. Illnerová, předsedkyně AV ČR, Živa 2001, č. 6)